

Povinná školní docházka v historii: Osm, devět, nebo i deset let

Poznamenejte si: Za počátek školní docházky se u nás obecně považuje **rok 1774**. Tehdy **císařovna Marie Terezie vydala Všeobecný školní řád**, podle kterého měli rodiče posílat do školy děti ve věku 6 až 12 let. Tak alespoň praví většina učebnic. Na konci 18. století ale chyběly školy a nedostávalo se učitelů, a i když počet dětí navštěvujících školy neustále stoupal, v praxi trvalo **zavedení skutečně povinné školní docházky až do roku 1869**. To vstoupil v Rakousku-Uhersku v platnost zákon, který nejen jasně zmiňoval povinnost školní docházky, ale také ji pod hrozbou trestu pro rodiče vyžadoval. V západní části monarchie byla pak délka povinné školní docházky stanovena na celých osm let, což byl v tehdejší Evropě bezprecedentní krok.

Na dnešních devět roků prodloužil školní docházku až zákon z **roku 1948**, který současně výrazně měnil („sjednocoval“) strukturu celého československého školství. Nicméně už o pět let později si následování sovětských vzorů a národohospodářská situace – nutnost zapojit mladé lidi co nejdříve do pracovního procesu – vyžádaly opětovné **zkrácení povinné docházky na osm let**. Tento stav trval až do **roku 1960**, kdy byla délka základního vzdělání opět stanovena **na devět let** a kdy byly zřízeny navazující střední všeobecné vzdělávací školy. K poslední předrevoluční změně pak došlo **v roce 1978**, kdy byla **povinná školní docházka prodloužena na deset let** s tím, že poslední dva roky museli všichni žáci absolvovat na některé ze středních škol.

Po sametové revoluci byla povinná školní docházka opět zkrácena na devět let, přičemž devátý ročník základní školy ale zůstal nepovinným a už po osmi letech mohli žáci (stejně jako před revolucí) odcházet na střední školy. Povinným se devátý rok základní školy stal až v roce 1995, kdy byla také délka prvního stupně prodloužena ze čtyř na pět roků.

Zdroj: Český statistický úřad